

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.878/2017/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Szendrei Kornél ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Kriveczky György ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb követelés érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. július 4. napján kelt 1.P.22.673/2016/22. számú ítélete ellen az alperes részéről 23. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperes jogelődje, a **(alperesi jogelőd neve)** Zrt. (a továbbiakban: alperes) és a felperes 2009. október 14. napján **(kölcshszerződés száma)** számmal jelölt deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek egymással, amely alapján az alperes 3 700 000Ft kölcsönt folyósított a felperesnek a **(gpjmű frg.rszm.-a)** frsz-ú, BMW X5típusú gépjármű megvásárlása céljából.

A kölcsönszerződés részét képezte az alperes **(üzletszabályzat jelölése)** számú üzletszabályzata (a továbbiakban: Üsz.), amely egyebek között az alábbi - jelen jogvita és a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - rendelkezéseket tartalmazza.

V.5.: „A Hitelező javára az eszközből megvásárolt gépjárműre - a felek között létrejött opciós szerződéssel - alapított opciós jog un. „zárt opció”, azaz a Hitelező opciós jogát az opciós szerződésben kikötött feltételek beálltától kezdődően gyakorolhatja az opciós szerződésben kikötött időtartam alatt.”

V.6.: „Amennyiben a Kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a Hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.”

VII.1.: „A Kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a Hitelező javára - Felek között létrejött szerződésnek megfelelően - a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni, és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a Hitelező mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg”.

A peres felek a kölcsönszerződés megkötését követően biztosítéki célú adásvételi szerződést kötöttek, és az alperes javára opciós jogot alapítottak a kölcsönösszegeből vásárolt gépjárműre. Az opciós szerződés 5. pontja szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette. A felek a vételi jog biztosítására az opciós joggal terhelt gépjárműre elidegenítési és terhelési tilalmat is kikötöttek (szerződés 7. pont). Az opciós szerződés 8. pontja a vételi jog gyakorlásának feltételeit rögzíti, amely szerint az alperes a vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban - az esedékességet követő 15

napon belül - akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.

Az alperes a kölcsönszerződést két alkalommal felmondta: 2012. október 15. napján, majd - miután a felperes fizetési kötelezettségének eleget tett, és erre figyelemmel az alperes a felmondást visszavonta - , 2015. augusztus 25. napján ismételten, ezúttal azonnali hatállyal. Mindkét alkalommal bejelentette, hogy egyidejűleg opciós jogát gyakorolni kívánja.

A felperes módosított keresetében - egyebek mellett - a kölcsön felhasználásával vásárolt gépjármű törzskönyvének a kiadására kérte kötelezni az alperest. E kérelme indokaként előadta, a törzskönyv a gépjárművet terhelő, alperes javára alapított opciós jog biztosítása érdekében került az alperes birtokába, amelynek gyakorlására nyitva álló 5 éves határidő lejárt, így az alperesnek nincs jogcíme a törzskönyv birtokban tartására.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés önálló, atipikus biztosítéka, így a törzskönyv kiadására csak abban az esetben köteles, ha a felperes fizetési kötelezettségét maradéktalanul teljesítette. A felperesnek azonban jelenleg is áll fenn tartozása vele szembe. Utalt arra, az opciós jog időtartama félbeszakadt a kölcsönszerződés első alkalommal történő felmondása során, 2012. október 15. napján, így a gyakorlására biztosított határidő e napon újrakezdődött. Kiemelte, a 326/2011. (XII.28.) Kormányrendelet sem írja elő, hogy a törzskönyvet kizárólag a gépjármű tulajdonosa birtokolhatja. Hangsúlyozta, a szerződéses rendelkezések megfogalmazásából is az a következtetés vonható le, hogy mind a törzskönyv, mind a vételi jog a kölcsönszerződést biztosítja, a különbség mindössze annyi, hogy a vételi jog az elsődleges, míg a törzskönyv a másodlagos biztosíték. A két biztosíték egymástól független, amit alátámaszt, hogy az alperes külön élt az opciós jogával.

Az elsőfokú bíróság ítéletével - egyebek között - kötelezte az alperest az **(gpjmű frg.rszm.-a)** frsz-ú, BMW X5 típusú személygépkocsi törzskönyvének kiadására. Az ehhez kapcsolódó ítéleti rendelkezésének indokolása szerint az Üsz. VII.1. pontjának megfogalmazása egyértelművé teszi, hogy a felek az opciós jog biztosítékaként állapodtak meg abban, hogy a vételi joggal terhelt gépjármű törzskönyve az alperes birtokába kerül, az Üsz. V.6. pontjában írtak nem jelentik azt, hogy a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés atipikus biztosítéka lenne.

Rámutatott, az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő az opciós szerződés 5. pontja szerint a szerződés aláírásától kezdődik, s miután az alperes másodszorra már a szerződés megkötésétől nyitva álló 5 éves határidő letelte után kívánt a vételi jogával élni, azt joghatályosan nem tehetette meg, így az alperesnek nincs jogcíme a törzskönyv birtokban tartására.

Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a törzskönyv kiadására irányuló kereset elutasítását. Változatlan álláspontja szerint a törzskönyv birtoklásához való jog a kölcsönszerződés opciós jogtól független, atipikus biztosítéka, s miután a felperes nem teljesítette maradéktalanul a szerződésből eredő kötelezettségét, az Üsz. V.6. pontja és az opciós szerződés 5. pontjában foglaltakból következően nem tarthat igényt alappal a törzskönyvre. Álláspontja alátámasztásául hivatkozott a Kúria Pfv.V.21.202/2015/4. számú ítéletében kifejtettekre. Utalt arra, hogy a törzskönyv kiadására vonatkozó rendelkezés az üzletszabályzatban található (Üsz. V.6. pont), amely szintén azt támasztja alá, hogy a törzskönyv a kölcsönszerződés, és nem a vételi jog biztosítéka. Kiemelte, a törzskönyv általa történő birtokban tartása a felperest nem akadályozza a gépjármű használatában, ugyanakkor számára a teljesítés biztosítékául szolgál.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes az opciós jog biztosítékként tarthatta a birtokában a törzskönyvet, és miután az opciós joga az annak alapításától számított öt év elteltével megszűnt anélkül, hogy e jogát gyakorolta volna, nincs jogcíme a felperest, mint a gépjármű tulajdonosát megillető törzskönyv birtokában tartására.

Az alperes érvelésével szemben sem az opciós szerződésnek, sem a kölcsönszerződés részét képező alperesi üzletszabályzatnak nincs olyan rendelkezése, amely alátámasztaná az alperesnek azt az álláspontját, miszerint a törzskönyv birtokban tartása a kölcsönszerződés atipikus biztosítéka. Az opciós szerződés 7. és az Üsz. VII.1. pontja alapján az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani.

Az Üsz. alperes által hivatkozott - helyesen V.6. pontja - az opciós szerződés 5. pontjával együttesen értelmezve azt - csupán annyit jelent, hogy ha a kölcsönbevevő teljesíti a fizetési kötelezettségeit, a hitelező (az alperes) köteles kiadni a törzskönyvet. Nem jelenti azonban egyúttal azt is - az alperes értelmezésétől eltérően - hogy a hitelezőt csak akkor terheli a törzskönyv kiadásának kötelezettsége, ha a kölcsönbevevő maradéktalanul teljesítette fizetési kötelezettségeit. A fizetési kötelezettségek teljesítése - az Üsz. V.6. pontjának nyelvtani értelme szerint - csak azon esetek egyikét szabályozza, amikor a hitelező nem tagadhatja meg a törzskönyv kiadását. Nem vonható le azonban az érintett kikötés megfogalmazásából az a következtetés, hogy akkor is jogosult lenne azt magánál tartani, ha az e jogosultság alapjául szolgáló vételi joga megszűnt.

Önmagában az, hogy az opciós szerződés nem tartalmaz olyan rendelkezést, miszerint az opciós jog megszűnésével az alperes köteles kiadni a törzskönyvet, még nem jelenti azt, hogy a törzskönyv birtokban tartásának joga nem minősülhet az opciós jog biztosítékának.

Az alperes az opciós szerződés 5. pontja alapján vételi jogát a szerződéskötéstől számított 5 éven belül gyakorolhatta. Ehhez képest a 2015. augusztus 25. napján kelt levelében tett erre vonatkozó nyilatkozata elkésett, így az opciós jog az annak alapításától számított öt év elteltével megszűnt anélkül, hogy az alperes e jogát joghatályosan gyakorolta volna, nincs tehát jogcíme a törzskönyv birtokban tartására, annak kiadását nem tagadhatja meg. Osztja az ítéletábla az elsőfokú bíróság álláspontját, az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő jogvesztő, nem pedig elévülési jellegű, így annak megszakadása fel sem merülhet, következésképpen a szerződés első alkalommal történő felmondása sem járt ezzel a következménnyel. Ebből következően az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő kezdő időpontja a szerződéskötés napja, amelytől számított 5 éven belül az alperes opciós jogával nem élt.

Hangsúlyozza az ítéletábla, a Kúria egyedi ügyben hozott döntése nem kötelező érvényű, annak az eljáró bíróság előtti jogvitával való egybevetése alapján ítéltető meg, hogy a Kúria határozatában foglaltak alkalmazására sor kerülhet-e. A felperes által hivatkozott, egyedi ügyben hozott döntéssel szemben az ítéletábla a Kúria Pfv.V.21.971/2015/6. számú ítéletében foglalt okfejtéssel ért egyet. Ebben a Kúria - a jelen perbelivel azonos tényállású ügyben - rámutatott, a felek megállapodásának irányadó rendelkezései, azaz az Üsz. V.6. és VII.1. pontja, valamint az opciós szerződés 7. pontja rendelkezéseiből is az a következtetés vonható le, miszerint egymásra épülő kötelezettségként csak az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv a hitelező alperes birtokába.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezését a 0 Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes írásbeli fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, így miután a fellebbezési eljárás során áthárítható költsége nem merült fel, az ítéletábra a másodfokú perkötség tekintetében a döntéshozatalt mellőzte.

Az alperes a fellebbezéséhez kapcsolódó fellebbezési eljárási illetéket leróta, azt a jogorvoslati kérelme sikertelenségére tekintettel viselni köteles.

Szeged, 2018. február 13.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bírő

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabírő